

Test evaluare
Tema IX: Constituțiile din România - Varianta 1

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 puncte)

Citiți cu atenție sursele de mai jos:

A. „Regulamentele Organice au introdus separarea puterilor în stat. Puterea legislativă a fost reprezentată de o Adunare obștească, aleasă pe cinci ani, în care ponderea importantă avea să o aibă marea boierime; Adunării i-a revenit inițiativa legislativă și redactarea legilor, prezentate apoi domnului. Acesta a fost ales pe viață de o Adunare obștească extraordinară, cuprinzând, alături de boieri și reprezentanți ai <<isnăfurilor>>, corporațiilor orășenești, adică ai burgheziei în formare. (...) Puterea judecătorească a fost alcătuită dintr-o rețea de tribunale județene, urmată la nivel superior de trei divane, forul suprem fiind Înalțul divan. Regulamentele Organice au abolit pedeapsa cu moartea și tortura și au introdus perechea de bază în împărțirea dreptății: procurorul și avocatul. O cotitură esențială și benefică au făcut Regulamentele Organice în domeniul fiscalității. Ele au abolit sistemul atât de apăsător pentru contribuabili al numeroaselor dări directe și indirecte, instituite arbitrar, precum și categoriile de scutelnici și poslușnici și a introdus un impozit unic.”

(Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*)

B. „Pentru a își consolida poziția, Cuza a promulgat o nouă lege electorală și o nouă Constituție (Statut). (...) Statutul a reflectat, de asemenea, nemulțumirea lui Cuza față de adunările reprezentative, ducând astfel la schimbarea fundamentală a relației dintre ramura executivă și cea legislativă a guvernului. Noua constituție a subordonat legislativul domnitorului, deoarece i-a garantat acestuia puteri cum ar fi dreptul unic de a iniția o lege și dreptul suprem de veto asupra proiectelor de lege adoptate de adunare.”

(Mihai Bărbulescu, Dennis Deletant, Keith Hitchins, Șerban Papacostea, Pompiliu Teodor, *Istoria României*)

Pornind de la aceste surse răspundeți următoarelor cerințe:

1. Numiți, din sursa B, conducătorul politic.	2 puncte
2. Precizați, din sursa A, o categorie socială.	2 puncte
3. Menționați, din sursa A, instanța supremă a puterii judecătorești și o instituție legislativă.	6 puncte
4. Scrieți litera corespunzătoare sursei care susține creșterea puterii domnului.	3 puncte
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa A, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (cauză, respectiv efect).	7 puncte
6. Prezentați două principii înscrise într-o constituție democratică.	6 puncte
7. Menționați o asemănare între două constituții totalitare din România.	4 puncte

SUBIECTUL al II-lea

(30 puncte)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„Prin Decretul regal nr. 1045 din 27 februarie 1938, Carol al II-lea a promulgat noua Constituție. (...) Ea a însemnat ruperea pactului fundamental existent între națiune și monarhie, pact pe care l-a enunțat Carol I în prima sa proclamație, după depunerea jurământului pe Constituția din 1 iulie 1866 (...) deoarece, pe de o parte, așa-zisa Constituție nu a mai emanat de la națiune, ci de la puterea executivă, iar pe de altă parte, pentru că nu s-a respectat modalitatea de revizuire a Constituției. (...) Separația puterilor în stat a fost de fapt desființată și s-a produs o concentrare masivă a puterii în mâinile regelui, care a devenit capul statului (articolul 30). Puterea legislativă s-a exercitat de rege prin reprezentățiunea națională (articolul 31), iar puterea executivă a fost încredințată tot regelui care a exercitat-o prin guvernul său (articolul 32), preponderența regelui fiind clar formulată. (...) Regele a putut convoca, închide, dizolva ambele Adunări sau numai una din ele (...) și le-a putut amâna lucrările (...).”

(Eleodor Focșeneanu, *Istoria constituțională a României, 1859-1991*)

Pornind de la această sursă răspundeți următoarelor cerințe:

1. Precizați, din sursă, secolul. 2 puncte
2. Numiți, din sursă, un rege al României. 2 puncte
3. Menționați, din sursă, un principiu politic și o caracteristică a acestuia. 6 puncte
4. Selectați, din sursă, două informații referitoare la pactul dintre națiune și monarhie. 6 puncte
5. Formulați, pe baza sursei, un punct de vedere referitor la atribuțiile monarhului conform Constituției din 1938, susținându-l cu două informații selectate din sursă. 10 puncte
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, necesitatea adoptării unei constituții în prima jumătate a secolului al XX-lea. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) 4 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(30 puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre constituțiile totalitare din istoria României, având în vedere:

- precizarea anilor adoptării a două dintre constituțiile totalitare ale României și prezentarea unui fapt istoric care a determinat elaborarea uneia dintre acestea;
- menționarea a două principii prevăzute în una/ambele constituții;
- prezentarea a două asemănări între cele două constituții;
- menționarea unei deosebiri între cele două constituții;
- formularea unui punct de vedere referitor la rolul sistemului constituțional în România și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **succesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.